

4 Шид, Ердевик, Нештин
Винарија Моловин – Шид
www.vinarjajmolovin.co.rs
Винарија Брестовачки – Ердевик
www.vinarjajbrestovacki.com
Винарија Тривановић – Ердевик
www.vinarjajtrivanovic.rs
Винарија Винат – Ердевик
vinovinat.webs.com
Пољопривредно газдинство
винарија "Кубе" Мохарач-Ердевик,
Винарија Гастон – Нештин, Три
међе и облак-Нештин
www.trimedjeioblak.bap.rs

1 Сремска Каменица, Лединци, Раковац, Беочин, Черевих, Банаштор
Подрум Шукца – Сремска Каменица, Вински подрум Милевић – Стари Лединци www.podrum-miljevic.co.rs
Породична винарија Антонијевић- Лединци, Винарија Прекогачић- Беочин, Вински подрум Салаксија –
Раковац, Подрум вина Радојић – Черевих, Винарија Бело Брдо- Черевих www.belobrdo.com Винарија Жабић
– Черевих, Подрум Кузмановић – Черевих, Фушкогорски виногради д.о.о- Банаштор www.quetwine.com
Подрум Ачански- Банаштор, Подрум Силбаши – Банаштор, Подрум Стојковић – Банаштор,
Винарија Виноград Урошевић- Банаштор, Винарија Шијанки- Банаштор

2 Вински подруми и винске куће Сремски Карловци
Музеј гчеларства и винска кућа Живановић
Подрум Бајило
Подрум Бенишек Веселиновић
Подрум Петровић
Винарија Дулка
Винарија Пробус
Винарија Винум
Винарија Киш
Винарија Косовић
Винарија Дошен

Винарија Курјак
Винарија Мрђанин
Винарија Бурђић
Винарија Веритас д.о.о.
Винарија Алекс
Патријаршијска добра д.о.о- Патријаршијски
подрум- Сремски Карловци
Опледно добро за виноградарство
(Депарман за воћарство,
виноградарство, хортикултуру и пејзажну
архитектуру)- Сремски Карловци
www.karlovcj.org.rs

- ЛЕГЕНДА**
- Река
 - Канал
 - Поток
 - Речно острво (ада, спруд)
 - Мочвара
 - Језеро
 - Лучка капетанија (Нови Сад)
 - Пристани за туристичке бродове (Нови Сад)
 - Скела на Дунаву
 - Плажа
 - Шума
 - Воћњаци, виногради
 - Информативни центар Националног парка "Фрушка гора"
www.nprfruskagora.co.rs/pages/turizam
Туристичка понуда Националног парка "Фрушка гора"
(Природњачка поставка и едукативна стаза;
Једнодневне едукативне туре; Посматрање птица; Биљно царство;
Резерват дивљачи (Ворово); Свет инсеката; Вишњевне туре)
www.nprfruskagora.co.rs/pages/izletnicki%20program
 - Специјални резервати природе
 - Парк природе
 - Споменици природе
 - Строги резерват природе (ритске шуме на Мачковом спруду, Папратски до)
 - Бање: Врдник, Сланкамен
 - Ловишта
 - Ловиште Ворово (Ердевик) www.nprfruskagora.co.rs/pages/lov
Ловиште Моровић и Карађорђево www.vumorovic.mod.gov.rs
Ловиште Кућине (Вишњићево)
www.vojvodinasume.rs/lovstvo/lovista-detalnije/kucine-sid
Ловиште Ковилски рит
www.vojvodinasume.rs/lovstvo/lovista-detalnije/koviljski-rit-kovilj
Остала ловишта: www.vojvodinasume.rs/lovstvo
 - Izletišta

- Видиковац
- Гргуревачка пећина
- Профил геолошких слојева горњи терцијар и читав квартал (манастир Гргетег)
- Насеље
- Магистрални пут
- Регионални пут
- Локални пут
- Бензинска пумпа
- Бициклистичка стаза **ЕуроВело 6**
Информације за циклотористе: Бициклистички клуб „Дуби“ Нови Сад, Сунчани кеј 39 (инфо бике, руте, стручни савети);
Сервис, Rent a bike: Fanatic www.fanatic.rs Planeta Bike www.planetbike.rs
Rent a bike: NS Bike www.nsbike.rs
- Пруга
- Мост
- Правац пута (на ивицама карте)
- Државна граница
- Гранични прелаз
- Спортиски аеродром Велики Радинци

Српски православни манастири

Цркве (као споменици културе од изузетног значаја)

Српске православне цркве:
Цркву Св. Николе у Старом Сланкамену је по предању изградио Вук Гргуревић (Змај Огњени Вук), али најстарији писани траг о цркви је из 1501.
Саборна црква Св. Николе у Сремским Карловцима изграђена у 17. веку. Живопис и иконостас осликали су Теодор Димитријевић-Крачун и Јаков Орбелин, а историјске композиције са обе стране олтара – Паја Јовановић.
Патријаршијски двор у Сремским Карловцима је подигнут крајем 19. века на месту на коме је у 18. веку била зграда старе * *Куризов и симболом црвене боје су означена непокретна културна добра изузетног значаја, а црном она од великог значаја.*

митрополије. Нову зграду пројектовао је Владимир Николић. Црква Св. арханђела Гаврила у Моловину изграђена је 1801. Српске православне цркве као споменици културе од великог значаја: Св. Кузме и Дамјана у Футогу, Св. апостола Томе у Ковилу, Рођења Богородице у Сремској Каменици, Вазнесења Господњег у Буковцу, Преображења у Беочину, Св. Саве у Черевиху, Св. Георгија у Банаштору, Св. Арханђела Гаврила у Сусеку, Св. Кузме и Дамјана у Нештину, Ваведења Богородице у Свилошу, Св. Арханђела Михајла Гаврила у Грабову, Св. Николе у Чортановцима, Ваведења Богородице у Бешкој, Св. Николе у Крчедину, Св. Саве у Марадику, Ваведења Богородице у Инђији, Успења Богородице у Иригу, Св. Теодора Тирона у Иригу, Св. Николе у Иригу, Св. Јована Претече у Врднику, Св. Николе у Јаску, Св. Николе у Нерадину, Вазнесења Господњег у Руми, Сошествија Св. Духа у Руми, Св. Николе у Руми, Св. Николе у Малим Радинцима, Св. Преображења у Шатринцима, Св. Николе у Вогњу, Св. Николе у Степановцима, Св. арханђела Гаврила у В. Радинцима, Св. Николе у Шуљму, Св. архистратига Михајла у Гргуревцима, Св. Георгија у Манђелосу, Св. Георгија у Лежмиру, Св. Георгија у Дивошу, Св. Николе у Ердевику, Св. Димитрија у Љуби, Св. Николе у Бачинцима, Св. Петра и Павла у Беркасову, Св. Николе у Шиди, Св. Богородице у Моровићу.
Римокатоличке цркве као споменици културе од великог значаја: Срца Исусова и жупни двор у Футогу, Св. Јурја и жупни двор у Петроварадину, Марије Снежне на Текијама, Нашашћа Светог Крижа у Сремској Каменици, Светог Тројства у Сремским Карловцима, Св. Михајла у Новом Сланкамену, Св. Михајла у Ердевику, Св. Тројства у Кукујевцима, Св. Марије у Моровићу, Св. Ивана Непомук у Гибарцу, Св. Катарине у Соту, Св. Јосипа у Черевиху, Св. Петра у Инђији, Уздицања Часног Крижа у Руми.

Просторно културно-историјске целине

Градско језеро Сремских Карловаца је барокна *просторно културно-историјска целина* изграђена од средине 18. века па до почетка 20. века. Петроварадинска тврђава са подграђем; Дворац Марцибањи-Караџић у Сремској Каменици; Градска целина у Иригу.

Знаменита места

Место закључења Карловачког мира 1699. где су Аустрија, Венеција и Пољска са једне и Турска са друге стране (Русија је са Турском потписала сават примирје) окончали један од ратова током Друге опсаде Беча (1683)
Место битке код Сланкамена, која се одиграла 1691. обележено је спомеником подигнутим 1892. Суклобиле су се аустријска и турска војска. Турци су доживели тежак пораз.
Место битке код Петроварадина, која се одиграла 1716. налази се на брду Везирац у близини Текија (Петроварадин). Тада је аустријска

војска под командом Еугена Савајског потукла турску војску којом је командовао Дамад Али паша.
Место пробоја Сремског фронта обележен је Спомен комплексом „Сремски фронт“ у Адашевцима. *Ради се о једној од најзначајнијих битака у склопу завршних операција за ослобођење Југославије од фашистичких окупатора која се одиграла у априлу 1945. Спомен комплекс „Сремски фронт“ чува имена 15.000 палих бораца НОВЈ, Црвене и Бугарске армије. Комплекс је сарађен 1988. а дело је Јована Солдатовића.*
Гроб песника Бранка Радичевића (1824-1853) на Стражилову.
Споменик куги „Кинови“ сарађен је на граници иришког и румског подручја после велике куге која је захватила села на иришкој страни 1795, али се није проширила на румски хатар.
Споменици културе - Народно градитељство
Сеоска кућа у Нештину је пример народног градитељства из 18. века; Сеоска кућа у Љуби; Турске чесме у Лединцима;
Споменици првог светског рата
Спомен комплекс српским војницима из Великог рата- Рума
Споменик ратницима из I светског рата у Ковилу
Споменик стрељаним Бешчанима (Петроварадинска тврђава)
Споменик ратницима I светског рата у Нештину
Споменици из периода НОБ-а (1941-1945)
Споменички комплекс Сремски фронт- Адашевици, Споменик „Слобода“ посвећен борцима НОБ-а и жртвама фашизма на Иришком венцу
Спомен-комплекс Рохаљ базе код Дивоша
Споменик палим борцима НОБ-а и жртвама фашизма и Споменик Морнаричкој чети у Нештину
Споменик НОБ-а- Јабука
Споменици НОБ-а у насељима: Бегечу, Футогу, Ветернику, Раковцу, Ср. Каменици, Беочину, Чортановцима, Бешкој, Новим Карловцима, Адашевцима, Гибарцу, Ердевику, Моровићу, Привној Глави, Гргуревцима, Плавовцима, Бешеновачком Прњавору, Лежмиру, Манђелосу, Јаску, Врднику, Иригу, Великој и Малој Ремети.

Куће знаменитих личности

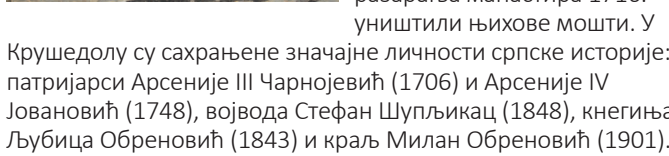
Кућа писаника, лекара, Јована Јовановића Змаја (1833-1904) у Ср. Каменици, Кућа писца, песника, филозофа, политичара, адвоката Лазе Костића (1841-1910) у Ковилу, Кућа списатељице, песникиње, фолклористичке Милице Стојадиновић Српине (1828-1878) у Врднику, Завичајни музеј у Черевиху, Кућа у којој је живео српски гуслар и песник Филип Вишњић (1767-1834) у Вишњићеву, Родна кућа

просветитеља Ђорђа Натошевића (1821-1887) у Старом Сланкамену;
Дворци
Комплекс дворца породице Дунђерски у Чепареу завршен је у другој половини 18. века. Мањи дворца је изграђен на прелазу из 18. у 19. век, а велики је изграђен у периоду 1834-1837. Дворац у Футогу изградио је гроф Андреас Хадик 1777. у власништву породице Котек је у периоду 1805-1922.
Тврђаве и куле
Горња и Доња тврђава у Сланкамену данас су рушевине и остаци утврђеног града који датирају још из римског периода. Средњевековни град Цаструм Заланкемен помиње се 1072, а у 15. веку у поседу је српских деспота Лазаревића и Бранковића. Град Турци заузимају 1521, а 1691. ту се одиграла битка код Сланкамена када је аустријска војска победила Турке. Врдничка кула је остатак браник куле некадашњег средњевековног града познатог као Реднак. Тврђава Моровић је била тврда коју је изградио бан Иван Моровић крајем 14. века ради одбране јужне Угарске од Турака.
Салаш
Рачи Добро прасе ** Лединци www.rancodobroprase.rs,
Цвејин Салаш- Бегеч www.cvejinsalas.com,
Домаћинство Саве Граорца – Ковил www.mangulice.com,
Салаш Стојић – Бешка www.salasstojic.com,
Бантолка- викенд насеље Банстол www.banstolka.rs,
Перков Салаш- Нерадин www.salasinfo/sr/salas/perkovsalas
Бланушин рај- Банаштор, "Guest House", Лежмир
Сеоско туристичко домаћинство "Fruška gora Guesthouse"****- Ириг-
Irig_fruska_gora.guest.house@gmail.com
Етно куће
Етно кућа Марадик www.armidatours.co.rs/etno-kuca,
Етно кућа Мајна Ангелина- Гргуревци www.etnokucamajangelina.com,
Етно кућа Илковић Кућерак у Срему- Врдник
Етно насеље Врдничка кула www.etnoselo-vkr.rs,
Етно-етно клуб Черевих www.seoskiturizam-dunav-fruskagora.com,
Мајкина радионица- Банаштор
Етно кућа "Кућерак у Срему"- Крушедол;
Етно газдинство Гагијево седило- Моровић www.gagijevosedlo.rs
Етно ресторан "Сремска кућа" Манђелушки пут
Камп, одмаралиште и омладинско насеље
Дечеј одмаралиште Тестера- Черевих

www.vojvodinaonline.com/smestaj/decije-odmaraliste-testera-cerevic
ФАРМА 47, Ченеј www.agrotourism-novisad.com
Омладинско насеље „Летенка“, Покрајинског завода за спорт и медицину спорта www.pzsport.rs/letenka
Ауто камп "Фрушка гора", Стражилово www.campingfruskagora.com
Планинарски домови www.planinari.org.rs/domovi
Дом Црвени Чот- Поповица, Дом Медицинар- Поповица, Дом Железничар- Поповица, Дом др Радивој Симоновић- Поповица, Дом Орлово гнездо- Поповица, Дом др Главицом (Занатлија)- Главица, Дом и ресторан Змајевац- Змајевац, Планинарски дом Војводина- Иришки венац, Козарица- Чортановци, Дом на Стражилову – Черат (Сремски Карловци)
Хотелски и апартмански смештај на територији НП „Фрушка гора“ и у непосредној близини
Хотел "Premier Aqua" *****- Врдник www.hotelpremieraqua.com
Хотел Термал- Врдник www.termal-vrdnik.com
Етно насеље Врдничка кула www.etnoselo-vkr.rs
Премиер Президент Хотел *****- Сремски Карловци www.premierprezidenthotel.com
Вила Президент- Сремски Карловци www.vilaprezident.com
Хотел Дунав ***- Сремски Карловци www.hoteldunav.co.rs
Хотел Норцев ***- Иришки венац www.norcevrs/o-hotel
ЦепТОР- Андрељевић www.ceptor-andrevlje.com
Хотел Борковац, Рума www.borkovac.org
Хотел Фрушке терме****- Врдник www.frusketerme.com
Вински подруми и винске куће
Чарде
Чарда на Јами- Бегеч, Код Браше- Бегеч www.cardakodbrase.com,
Сплав чарда Дунавац- Футог www.splavdunavac.net,
Плави Дунав- Футог, Мика Алас- Стари Сланкамен www.indijia-tourism.com,
Сидро – Бешка www.indijia-tourism.com,
Златна лагуна- Стари Сланкамен www.indijia-tourism.com,
Брод ресторан Капетан – Стари Сланкамен www.indijia-tourism.com,
Скела чарда Јоле – Банаштор, Корушка- Корушка
Рекреативно жахање
Рачи Добро прасе ** Лединци www.rancodobroprase.rs
Коњички клуб Петрас Петроварадин www.petras.org.rs
Рачи Платан, Врдник www.ranclatan.com,

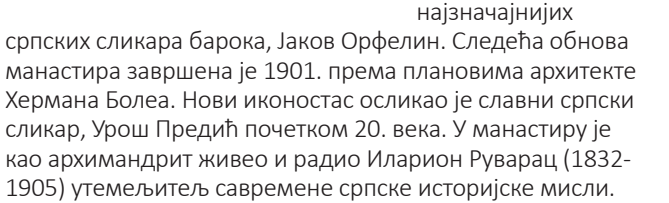
Корпус очуваних српских, православних манастира спада у највредније споменичко благо Фрушке горе. Први писани податак о православним манастирима на Фрушкој гори је из 1455, а налази се у писму деспота Ђорђа Бранковића (око 1375–1456), последњег српског владара пре пада Српске Деспотовине под Турке 1459, папи Калисту III. Српски деспот Бранковић се у писму позвао на право добијено од претходног папе, Николe V да „In regno Hungarie“ подигне православне манастире, што је и остварено у вековима који ће уследити. Народно предање грађу фрушкогорских манастира смешта неколико векова пре него што то покажу историјски подаци. Историја фрушкогорских манастира се добрим делом може везати за ктиторство српске племићке породице Бранковић: деспота Стефана Бранковића, његову жену, деспотицу Ангелину Бранковић и њихове синове, а потоње деспоте, Ђорђа и Јована. Међу њима за ктиторске заслуге треба посебно издвојити деспота Ђорђа Бранковића (1461–1516), (касније митрополит београдско-сремски Максим) и његову мајку, деспотицу Ангелину Бранковић (? – 1520). Фрушкогорски манастири су током векова страдали у периодима великих искушења које су доносили ратови. Први такав период је била турска владавина Сремом (1526–1699). Катаклизмично страдање манастира 1716. било је последица беса поражене турске војске у Петроварадинској бици. Период велике обнове манастира, који се делом очувао и до данас, започео је у трећој деценији 18. века.

Манастир Крушедол изграђен је у периоду 1509-1516. Кћитори су били деспот Ђорђе Бранковић, његова мајка Ангелина Бранковић и влашки војвода Басараба. Црква манастира посвећена је Благовестице Богородице Живопис из периода изградње видљив је још на стубовима који подупиру куполу цркве. Манастир је разорен почетком 18. века,

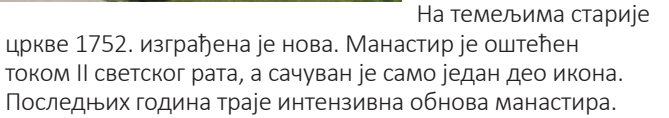

женски manastir. Crkva manastira je prvobitno bila posvećena Sv. Jovanu Zlatostrugu. Početkom 18. veka Turci su porušili čitav kompleks. U crkvi, sada posvećenoj Srećenju Hristovom, i danas je vidljivi deo zidnog slikarstva iz prve polovine 17. veka.

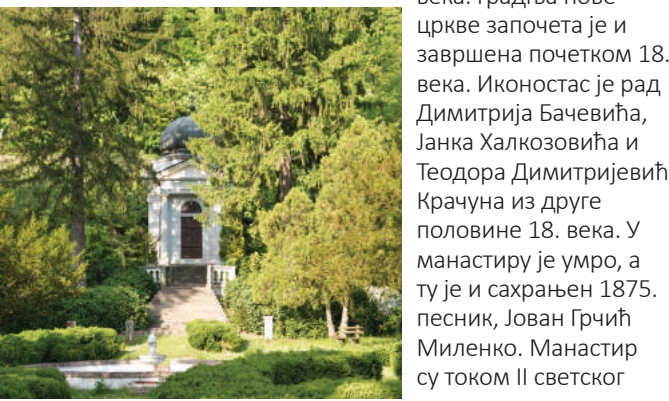
Манастир Велику Ремету je prema предању izgradio srpski kralj Драгутин Немањић (1276-1316), али први писани подаци о манастиру су из средине

Ковина (околина Будимпеште) и да је година градње цркве 1576. Црква манастира посвећена је св. Николи. Манастир је страдао крајем 17. и почетком 18. века. Обнова је започела почетком 18. века. Иконостас је осликао Теодор Дмитријевич Крачућ 1776. Током II светског рата манастир је опљачкан и миниран. У манастирској цркви данас су видљива два слоја живопис из различитих периода 17. века. Савремени иконостас манастирске цркве дело је жичких монахиња (20. век). У делу конака манастира налази се меморијал посвећен српском просветитељу Доситеју Обрадовићу (1739-1811) који се ту замонашио.

je posvećena Sv. Vračima Kužmi i Damjanu. Turci su porušili manastir krajem 17. veka, ali je ubrzo obnovljen. Manastir je stradao tokom II svetovog rata. Novu ikonostasu radili su Branka Janaković-Knežević i Ljubomir Vujačića (1987-8). U unutrašnjosti crkve su vidljivi fragmenti живописа iz 16. i 17. veka. Manastir je bio poznat kao kulturni i prepisivački centar gde su nastali prepisi Dušanovog zakonika i Rakovačani rukopisnici Srbljak.

Постоји податак да је манастир опустео пре Велике сеобе Срба (1690). Обновљен је почетком 18. века. Из тог периода су сачуване две иконе иконостаса које је 1774 урадио један од

Манастир Јазак подигнут је у близини старог манастира Јазак који је вероватно изграђен крајем 15. или почетком 16. века. Стари

Манастир Мала Ремета
у историјским изворима
помиње током 16. и 17. века
Зна се да су крајем 17. века у
њего дошли изабели монаси
манастира Рача (на Дрини).
Савремена манастирска црква
посвећена Покрову Богородице
подигнута је у првој половини
18. века. Ктитор је био Станко
Миличиновић, становник
оближњег села Шуљањ.
Иконостас цркве осликао је
Јанко Халкозовић средином
18. века. Зидне слике рад
су Косте Ванђеловића
са почетка 20. века.

Манастир Шишатовац су основали у 16. веку избегли монаси из манастира Жича (у близини Краљева). Црква манастира посвећена је Рођењу Богородице. Његов значај је током векова био и последица чињенице да су ту чуване мошти српског велможе Стевана Штиљановића (? - после 1540). Током II светског рата манастир је био минираи. Један од игумана Шишатовца је био књижевник Лукијан Мушицки (1777-1837). Обнова комплекса започела је 1970.

Манастир Кувенџин је према предању задужбина деспота Стевана Штиљановића (? - после 1540), а први пут се у историјским изворима помиње 1566. Манастирска црква је посвећена Св. Сави. Манастир је страдао у II светском рату. Сачувана је барокна капела

Манастир Дивша (Бипша) је према предању задужбина деспота Јована Бранковића чијом се смрћу на самом почетку 16. века завршава династија сремских Бранковића. Први историјски подаци о манастиру су из 16. века. Црква манастира је посвећена Св. Николи. Манастир је тешко оштећен у II светском рату. Делови иконостаса из 18. века, рад Теодора Стефановића Гологлавца, чувају се у Галерији црквене уметностиу Сремској Митровици. Нови иконостас је рад иконографске радионице Минић.

Манастир Кувеждин је према предању задужбина деспота Стевана Штиљановића (? - после 1540), а први пут се у историјским изворима помиње 1566. Манастирска црква је посвећена Св. Сави. Манастир је страдао у II светском рату. Сачувана је барокна капела из 18. века на монашком

Литература/Извори:
Давидов, Динко. (2007) *Фрушкогорска „Света Гора“* у: Фрушка гора. ур. Јелица Недић. Београд: Завод за уџбенике, 245-271.
Споменичко наслеђе Србије – Непокретна културна добра од великог и изузетног значаја. (1998) у: Милета Милић. Београд: Републички завод за заштиту споменика културе.
Стојаковић, Гордана. (2007) *Туризам Фрушке горе* у: *Фрушка гора*. ур. Јелица Недић. Београд: Завод за уџбенике. 501-520.
Ђурчић, Слободан. Добривојевић, Оливера. Стојаковић, Гордана. (2002). *Фрушка Гора-Туристички водич*. Нови Сад/ Београд: [Прометеј/ Војноиздавачки завод, *Фрушкогорски манастири*. Покрајински завод за заштиту споменика културе, Нови Сад www.pzztsk.rs/fruskoгорski-manastiri/ *pristupljeno у фебруару 2015.*

Перков салаш (деталј)

Деталј из Нештина

Римокатолична црква
Св. Марије у Моровићу

Деталь из Моровина

Иконостас цркве у Нештину